

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit excellentior matrimonio? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

tiam reparari potest quantum ad id quod est formale in virtute, non autem quantum ad id quod est materiale in ipsa. Non enim si quis magnificus contumperit diuitias suas, per poenitentiam peccati restituuntur ei diuitiæ. Et similiter ille qui virginitatem peccando amisit, per poenitentiam non recuperat virginitatis materiam, sed recuperat virginitatis propositum. Circa materiam autem virginitatis est aliquid, quod miraculosè reparari poterit diuinitus, scilicet integritas membri, quam dicimus accidentaliter se ad virginitatem habere. Aliud autem est, quod nec miraculosè reparari potest, vt scilicet quoddam, qui expertus est voluptatem veneream, fiat non expertus. Non enim Deus potest facere, vt ea quæ facta sunt, non sint facta, vt in primo habitum est.

Ad quartum dicendum, quod virginitas, secundum quod est virtus, importat propositum voto firmatum integritatis perpetuò seruandæ. Dicit enim August. * in lib. de Virginitate, quod per virginitatem integritas carnis ipsi creatori animæ & carnis vouetur, consecratur, seruatur. Vnde virginitas, secundum quod est virtus, numquam amittitur nisi per peccatum.

Ad quintum dicendum, quod castitas coniugalis ex hoc solo laudem habet, quod abstinet ab illicitis voluptatibus: vnde non habet aliquam excellentiam supra communem castitatem. Viduitas autem addit quidem aliquid supra communem castitatem: non tamen peruenit ad id quod est perfectum in materia ista, scilicet ad omnimodam immunitatem venereæ voluptatis, sed sola virginitas. Et ideo sola virginitas ponitur virtus specialis supra castitatem, sicut magnificentia supra liberalitatem.

ARTIC. IV.

Quæritur, an virginitas sit excellentior matrimonio? Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod virginitas non sit excellentior matrimonio. Dicit enim

R 4 Au-

1. p. 9 25
ar. 4.
c 8 inf.
10m. 0.
735
4 d. 30.
92 a. 3.
ad 6. 6
d. 33. 9.
3. a. 1. ad
3. 6 ar.
3. ad 1.
Et 3. 101.
c. 137.

* c. 21. in
fin. 10.6.

August. * in lib. de Bono coniugali, Nō est impar meritum continentiae in Ioanne, qui nullas expertus est nuptias; & in Abraham, qui filios generavit. Sed maioris virtutis maius est meritum. Ergo virginitas non est potior virtus, quam castitas coniugalis.

¶ 2 Præterea, Ex virtute dependet laus virtuosi. Si ergo virginitas præferretur continentiae coniugali, videtur esse consequens quod quælibet virgo esset laudabilior quælibet coniugata. Hoc autem est falsum. Ergo virginitas non præfertur coniugio.

li. 1. c. 2.
in fi. 10. 5.
† c. 16. in
pri. 10. 6.

¶ 3 Præterea, Bonum commune potius est bono priuato, vt patet per Philof. * in 1. Ethic. Sed coniugium ordinatur ad bonum commune. Dicit enim August. in lib. de Bono coniugali †, Quod est cibus ad salutem hominis, hoc est concubitus ad salutem humani generis. Virginitas autem ordinatur ad bonum speciale, vt scilicet vitent tribulationem carnis, quam sustinent coniugati, sicut patet per Apostolum 1. ad Corint. 7. Ergo virginitas non est potior continentia coniugali.

* c. 19. in
fin. 10. 6.

Sed contra est, quod dicit August. * in lib. de virginitate, Et certa ratione & sanctorum scripturarum auctoritate, nec peccatum esse nuptias inuenimus: nec eas bono vel virginalis continentiae, vel etiam vidualis æquamus.

li. 1. non
remouit a
pri. in. 10. 3

RESPONDEO dicendum, quod sicut patet in lib. Hierony * contra Iouinianum, hic error fuit Iouiniani, qui posuit virginitatem non esse matrimonio præferendam. Qui quidem error præcipue destruitur & exemplo Christi, qui & matrem virginem elegit, & ipse virginitatem seruauit: & ex doctrina Apostoli, qui 1. ad Cor. 7. virginitatem consulit tanquam melius bonum. Et etiam ratione, tum quia bonum diuinum est potius humano bono: tum quia bonum animæ præfertur bono corporis: tum etiam quia bonum contemplatiuæ vitæ præfertur bono adiuæ. Virginitas autem ordinatur ad bonum animæ secundum vitam contemplatiuam, quod est cogitare ea quæ

quæ sunt Dei. Coniugium autem ordinatur ad bonum corporis, (quod est corporalis multiplicatio generis humani), & pertinet ad vitam ætternam: cura vir & mulier in matrimonio viuentes, necesse habent cogitare quæ sunt mundi, vt patet per Apost. 1. ad Corint. 7. Vnde indubitanter *virginitas præferenda est continentia coniugali.*

Ad primum ergo dicendum, quod meritum non solum pensatur ex genere actus, sed magis ex animo operantis. Habuit autem animum Abraham sic dispositum, vt paratus esset virginitatem seruare, si esset temporali congruum: ex quo meritum continentia coniugalis in ipso æquatur merito continentia virginis in Ioanne, respectu præmij substantialis, non autem respectu præmij accidentalis. Vnde Aug. * dicit in lib. *ca. 21. in de Bono coniugali, quod Ioannis cælibatus, & Abrahamæ connubium, pro temporum distributione Christo militarunt: sed continentiam Ioannes etiam in opere, Abraham verò in solo habitu habebat.* *fi. 10. 6.*

Ad secundum dicendum, quod licet virginitas sit melior quam continentia coniugalis, potest tamen coniugatus melior esse quam virgo, duplici ratione. Primum quidem, ex parte ipsius castitatis, si scilicet ille qui est coniugatus, habeat animum magis paratum ad virginitatem seruandam, si oporteret, quam ille qui est actu virgo. Vnde August. * instruit virginem *c. 22. ante in lib. de Bono coniugali, vt dicat. Ego non sum melior quam Abraham: sed melior est castitas cælibum, quam castitas nuptiarum. Et rationem postea subdit, dicens, Quod enim nunc ago, melius ille egisset, si tunc agendum esset. Quod autem illi egerunt, sic ego non agerem, etiam si nunc agendum esset. Secundo, quia forte ille qui non est virgo, habet aliquam excellentiorem virtutem. Vnde August. * dicit in libro de Virginitate, Vnde scit virgo, quamuis sollicita, quæ sunt Domini, ne forte propter aliquam sibi incognitam mentis infirmitatem nondum sit matura martyris: illa verò mulier, cui se præferre gestiebat, iam pot-*

ca. 21. in fi. 10. 6.

*c. 22. ante in lib. de Bono coniugali, vt dicat. Ego non sum melior quam Abraham: sed melior est castitas cælibum, quam castitas nuptiarum. Et rationem postea subdit, dicens, Quod enim nunc ago, melius ille egisset, si tunc agendum esset. Quod autem illi egerunt, sic ego non agerem, etiam si nunc agendum esset. Secundo, quia forte ille qui non est virgo, habet aliquam excellentiorem virtutem. Vnde August. * dicit in libro de Virginitate, Vnde scit virgo, quamuis sollicita, quæ sunt Domini, ne forte propter aliquam sibi incognitam mentis infirmitatem nondum sit matura martyris: illa verò mulier, cui se præferre gestiebat, iam pot-*

Ibid.

c. 44. in fi. 1. 8.

possit bibere calicem dominica passionis.

Ad tertium dicendum, quod bonum commune potius est bono privato, si sit eiusdem generis. Sed potest esse quod bonum privatum sit melius secundum suum genus. Et hoc modo virginitas Deo dicata, preferatur fecunditati carnali. Unde Aug. * dicit in lib. de cap. 9. in prim. 1.6. Virginitate, quod fecunditas carnis, etiam illarum quæ in hoc tempore nihil aliud in coniugio, quam prolem requirunt, quam mancipent Christo, pro amissa virginitate compensari non posse credenda est.

ARTIC. V.

736

ins. 9. 155

a. 1. c. 9.

185 a. 4.

Et 4. dis.

33. q. 3.

a. 7. et 3.

contra c.

324.

* in tra.

de habi.

tu virg.

no remo.

se à pr.

incip hic

h. Disci.

plin a cu.

slos. c.

Aug in

i de vir.

gin. c. 46.

ante fi.

† est glo.

Hier. ibi.

dem. 9.

* 46. i. fi.

† c. 45. in

prim. 1.6.

Utrum virginitas sit maxima virtutum?

Quantum sic proceditur. Videtur, quod virginitas sit maxima virtutum. Dicit enim * Cyprianus in lib. de Virginitate, Nunc nobis ad virgines sermo est, quarum quo sublimior est gloria, eo est maior cura: flos est ille ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratia spiritualis: illustrior portio regis Christi.

¶ 2. Præterea, Maius præmium debetur maiori virtuti. Sed virginitati debetur maximum præmium, scilicet fructus centesimus, ut patet † Matth. 13. in Gloss. Ergo virginitas est maxima virtutum.

¶ 3. Præterea, Tanto aliqua virtus est maior, quanto per eam aliquis Christo magis conformatur. Sed maxime aliquis conformatur Christo per virginitatem. Dicitur enim Apocalyp. 14. de virginibus, quod sequuntur agnum quocumque ierit: & quod cantant canticum novum, quod nemo alius poterat dicere. Ergo virginitas est maxima virtutum.

SED contra est, quod Aug. * dicit in lib. de Virginitate, Nemo quantum puer, ausus fuerit virginitatem præferre maritaggio. Et in eod. † lib. dicit, Præclarissimum testimonium perhibet, ecclesiastica auctoritas: in qua fidelibus notum est, quo loco martyres, & quod defunctæ sanctimoniales ad altaris sacramenta recitantur. Per quod datur intelligi, quod martirium virginitati præfertur, & similiter monasterij status.

R. R.